

Gazdasági Tájékoztató

2022. / III. negyedév

GDP

A bruttó hazai termék volumene Magyarországon 2022 III. negyedévében 4,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok szerint a gazdaság teljesítménye az előző év azonos időszakához képest 4,1%-kal emelkedett, míg az előző negyedévhez mérten 0,4%-kal csökkent. **2022 I–III. negyedévében a gazdaság teljesítménye – a nyers és a szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott adatok alapján egyaránt – 6,1%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit.**

Az ipar teljesítménye **9,6%-kal** ezen belül **a feldolgozóiparé 10,6%-kal bővült** az előző év azonos időszakához képest. A feldolgozóipari ágazatok közül **a legnagyobb mértékben a közúti jármű, illetve a villamos berendezés gyártása** járult hozzá az ipar bővüléséhez. Az **építőipar hozzáadott értéke 1,8%-kal nőtt, a mezőgazdaságé** a nyári súlyos aszály következtében **39,3%-kal csökkent** az előző év azonos időszakához mérten.

A szolgáltatások bruttó hozzáadott értéke együttesen 5,6%-kal nagyobb lett. A legerőteljesebb növekedés **a szállítás, raktározás (11,5%),** valamint a szakmai, tudományos, műszaki és adminisztratív tevékenység (10,6%) nemzetgazdasági ágban történt. A szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás hozzáadott értéke 6,4%-kal, az információ, kommunikációé 5,4%-kal nőtt. A pénzügyi, biztosítási tevékenység teljesítménye 5,3%-kal emelkedett. A kereskedelem 5,2%-kal bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva. A művészet, szórakoztatás, szabadidő, egyéb szolgáltatás, valamint az ingatlanügyletek hozzáadott értéke egyaránt 4,1%-kal növekedett. A humán-egészségügyi, szociális ellátás hozzáadott értéke 6,9%-kal, az oktatásé 2,8%-kal emelkedett. A közigazgatás hozzáadott értéke 0,2%-kal csökkent.

A bruttó hazai termék 2022. III. negyedévi, 4,0%-os növekedéséhez a szolgáltatások 3,4, az ipar 1,7, az építőipar pedig 0,1 százalékponttal járult hozzá. A szolgáltatásokon belül leginkább a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (0,9 százalékponttal), valamint a szállítás, raktározás (0,7 százalékponttal) növelte a GDP-t. A növekedést 1,8 százalékponttal fékezte a mezőgazdaság teljesítményének csökkenése.

A nemzetgazdaság külkereskedelmi forgalmában – folyó áron – 999 milliárd forintos passzívum keletkezett. Az export volumene nagyobb mértékben (14,1%-kal) bővült, mint az importé (10,6%). A külkereskedelem mintegy 85%-át kitevő áruforgalomban a kivitel 13,7, míg a behozatal 9,4%-kal nagyobb lett az egy évvel korábbinál. A nemzetgazdaság külkereskedelmi forgalmán belül a szolgáltatások (beleértve a turizmust is) exportja 16,4, importja 18,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest.

A bruttó hazai termék 2022. III. negyedévi, 4,0%-os növekedéséhez a végső fogyasztás 2,3 százalékponttal járult hozzá, míg a bruttó felhalmozás 0,8 százalékponttal lassította azt. A külkereskedelmi forgalom egyenlege összességében 2,5 százalékponttal növelte a gazdasági teljesítményt.

A termelési oldalon az építőipar 1,8, az iparé 9,6%-kal nőtt, a mezőgazdaságé 39,3%-kal csökkent a III. negyedévében.

A felhasználási oldalon a háztartások tényleges fogyasztása 4,2%-kal emelkedett az előző év azonos időszakihoz képest. A tényleges fogyasztás összetevői között legnagyobb arányt képviselő háztartások fogyasztási kiadása 4,1%-kal nőtt. A háztartások Magyarország területén realizálódó (hazai) fogyasztási kiadása 4,4%-kal nagyobb lett az egy évvel korábbinál.

A kormányzattól kapott természetbeni társadalmi juttatások volumene 5,0%-kal bővült, míg a közösségi fogyasztásé 0,5%-kal kisebb lett. A háztartásokat segítő nonprofit intézményektől kapott természetbeni társadalmi juttatások volumene 3,8%-kal emelkedett.

A fenti folyamatok eredményeként a végső fogyasztás 3,5%-kal nőtt.

A bruttó állóeszköz-felhalmozás a III. negyedévben 4,1%-kal bővült az előző év azonos időszakához képest. **Az építési beruházások volumene nagyobb mértékben nőtt, mint a gép- és berendezésberuházásoké.** A beruházásokból legnagyobb arányban részesülő nemzetgazdasági ágak közül a feldolgozóiparban és az ingatlanügyletek esetén továbbra is jelentősen emelkedett, a szállítás, raktározás területén visszaesett a fejlesztések volumene.

A bruttó felhalmozás 3,4%-kal csökkent az egy évvel korábbi időszakhoz képest.

A fogyasztási és a felhalmozási folyamatok révén a belföldi felhasználás a III. negyedévben összességében 1,4%-kal nőtt.

KÜLKERESKEDELMI TERMÉKFORGALOM

Szeptemberben **745 millió euró volt a termék-külkereskedelmi hiány**, augusztushoz képest az export kiigazított volumene 1,8%-kal nőtt, míg az importé 0,6%-kal csökkent

2022. szeptemberben a kivitel volumene 14, a behozatalé 10%-kal nagyobb volt az előző év azonos időszakánál. A passzívum 745 millió euró volt, **az egyenleg 663 millió euróval romlott az egy évvel korábbihoz képest.** Augusztushoz viszonyítva az export szezonálisan és munkanappal kiigazított volumene 1,8%-kal nőtt, míg az importé 0,6%-kal csökkent. A kivitel értéke 13,4 milliárd euró (5424 milliárd forint), a behozatalé 14,1 milliárd euró (5735 milliárd forint) volt.

2022. szeptemberben

Az egy évvel korábbihoz képest euróban kifejezve az export értéke 29, az importé 35%-kal nőtt. Naptárhatással kiigazítva a kivitel volumene 15, a behozatalé 10%-kal bővült. **A termék-külkereskedelmi egyenleg 663 millió euróval romlott** (az első becslésben közölnél 93 millió euróval kedvezőtlenebb).

A külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonala a kivitelben 30, a behozatalban 42%-kal emelkedett az előző év azonos hónapjához viszonyítva. **A cserearány 8,3%-kal romlott.**

A forint árfolyama az euróhoz mérten 15, a dollárral szemben 36%-kal gyengült.

A gépek és szállítóeszközök 2021. szeptemberi áron számított kivitele 32, behozatala 22%-kal nagyobb lett. A közúti jármű export- és importvolumene közel harmadával nőtt. A villamos gép, készülék és műszer exportvolumene több mint felével, importvolumene közel harmadával emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Az energiafejlesztő gép és berendezés exportvolumene több mint 40%-kal, importvolumene több mint harmadával nőtt. A gépek és szállítóeszközök áruфőcsoport a kivitel esetében 17,0 százalékponttal, a behozatalnál 9,5 százalékponttal járult hozzá a mindkét oldali forgalom volumennövekedéséhez.

A feldolgozott termékek exportvolumene 4,8, importvolumene 6,6%-kal emelkedett. A mindkét oldali volumennövekedést döntően a szakmai, tudományos ellenőrző műszer, a gyógyszer, gyógyszerészeti termék, valamint az egyéb vegyi anyag forgalma befolyásolta. A feldolgozott termékek áruфőcsoport a teljes export volumennövekedéséhez 1,5 százalékponttal, az import esetében pedig 2,5 százalékponttal járult hozzá.

Az energiahordozók exportvolumene 52, importvolumene 17%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az importoldali forgalomcsökkenéshez döntően a természetes és mesterséges gáz, az exportoldalihoz pedig a villamos energia járult hozzá. Az energiahordozók a teljes export növekedését 2,4 százalékponttal, a teljes importét pedig 1,8 százalékponttal csökkentették.

Az élelmiszerek, italok, dohány kivitelének volumene 6,1%-kal kisebb, míg a behozatalé 15%-kal nagyobb lett. A mindkét oldali volumenváltozáshoz döntően a gabona és gabonakészítmény járult hozzá. Ezen túlmenően az exportoldali forgalomcsökkenést a zöldségféle és gyümölcs, míg az importoldali forgalomnövekedést az állati takarmány termékcsoport forgalma is befolyásolta. Az árufőcsoport által realizált volumenváltozás a teljes export növekedését 0,5 százalékponttal csökkentette, míg az importét 0,8 százalékponttal növelte.

Az EU27 tagállamaiba irányuló kivitel volumene 17, az onnan érkező behozatalé 12%-kal nagyobb lett. A termék-külkereskedelmi mérleg 117 millió euróval javult, 642 millió eurós többlet keletkezett. Az export 76, az import 67%-át bonyolítottuk le ebben a viszonylatban.

Az EU27-en kívüli országokkal folytatott kereskedelemben a kivitel volumene 6,7, a behozatalé 6,4%-kal nőtt. A termék-külkereskedelmi egyenleg ebben a viszonylatban 780 millió euróval romlott, 1,4 milliárd eurós passzívumot mutatott.

2022. január–szeptemberben

A kivitel értéke 105,3 milliárd euró (40,5 ezer milliárd forint), a behozatalé 111,1 milliárd euró (42,7 ezer milliárd forint). 2022. január–szeptemberben az egy évvel korábbihoz képest a kivitel volumene 4,9, a behozatalé 5,8%-kal emelkedett.

A termék-külkereskedelmi mérleg 8,2 milliárd euróval romlott, a hiány 5,8 milliárd eurót tett ki.

A külkereskedelmi termékforgalom forintban mért árszínvonala a kivitelben 23, a behozatalban 33%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához mérten. A cserearány 7,2%-kal romlott. A forint az euróhoz képest 7,8, a dollárhoz viszonyítva 22%-kal gyengült.

A KORMÁNYZATI SZEKTOR EGYENLEGE, 2022. I. FÉLÉV ÉS 2022. II. NEGYEDÉV

A GDP-arányos hiány 2,8%-os volt az I. félévben. Az előzetes adatok szerint 893 milliárd forint, a GDP 2,8%-a volt a kormányzati szektor 2022. I. féléves hiánya. Az egyenleg az előző év azonos időszakához képest 627 milliárd forinttal, GDP-arányosan 2,9 százalékponttal lett kedvezőbb.

2022 I. félévében:

A kormányzati szektor bevétele 13 324 milliárd, kiadása 14 217 milliárd forint volt.

2022 I. félévében 2021 azonos időszakához képest:

A bevételek 2 838 milliárd forinttal, 27,1%-kal nőttek. A legnagyobb értékkel, 873 milliárd forinttal, 19,4%-kal a termelési adók bővültek, amelyen belül 664 milliárd forint (27,0%) volt az áfabevétel növekedése. A jövedelemadó-bevételek 855 milliárd forinttal, 57,5%-kal haladták meg az egy évvel korábbit, elsősorban a gyermekes családoknak történt személyijövedelemadó-visszatérítés eredményszemléletű elszámolása következtében. A társadalombiztosítási hozzájárulások 338 milliárd forinttal, 12,1%-kal lettek magasabbak. Az egyéb bevételek 772 milliárd forinttal, 46,0%-kal növekedtek.

A kiadások 2 211 milliárd forinttal, 18,4%-kal emelkedtek. A bővülés a kifizetett munkavállalói jövedelem esetében 535 milliárd forint (18,5%), a pénzbeli társadalmi juttatásokat illetően 503 milliárd forint (17,5%) volt. A folyó termelőfelhasználás 296 milliárd forinttal, 14,5%-kal, a kamatkidadások pedig 190 milliárd forinttal, 31,8%-kal nőttek. A bruttó állóeszköz-felhalmozás 84 milliárd forinttal, 7,0%-kal emelkedett. A kormányzati szektor egyéb kiadásai 604 milliárd forinttal, 25,2%-kal lettek magasabbak.

2022 II. negyedévében 2021 azonos időszakához képest:

- A kormányzati szektor hiánya 371 milliárd forint, a GDP 2,3%-a volt. Az egyenleg 282 milliárd forinttal, 2,5 százalékponttal javult az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- A bevételek 1 313 milliárd forinttal, 24,1%-kal nőttek.
- A kiadások 1 031 milliárd forinttal, 16,9%-kal emelkedtek.

IPAR

2022. szeptemberében az ipari termelői árak átlagosan 42,7%-kal emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest. A belföldi értékesítés árai 66,2, az exportértékesítésé 30,7%-kal magasabbak voltak. **A belföldi értékesítés árainak gyorsabb ütemű növekedését a jelentős drágulást realizáló energiaipar nagyobb részaránya okozta.** Az energiaárak meredek emelkedése mellett az alapanyagok drágulásának és a forint gyengülésének is árfelhajtó hatása volt.

2022. szeptemberében a 2021. szeptemberihez képest, a belföldi értékesítés árai átlagosan 66,2%-kal magasabbak voltak, ezen belül a 62%-os súlyt képviselő feldolgozóiparban 39,5, a 33%-os súlyú energiaiparban (villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás) 137%-kal emelkedtek.

Az ágazatok rendeltetés szerinti csoportjai közül belföldön az energia- és tovább felhasználásra termelő ágazatokban együttesen 90,0, a beruházási javakat gyártókban 18,5, a fogyasztási cikkeket gyártókban 35,9%-kal növekedtek az árak.

Az ipari exportértékesítési árak 30,7%-kal magasabbak voltak, ezen belül a 96%-os súlyt képviselő feldolgozóiparban 26,3, a 3,8%-os súlyú energiaiparban – a világpiaci árak drasztikus növekedése következtében – 168%-os volt a drágulás.

2022. január–szeptemberben a 2021. január–szeptemberihez képest, a belföldi értékesítés árai 47,4, az exportértékesítéséi 24,6, az ipari termelői árak pedig összességében 32,3%-kal emelkedtek.

KISKERESKEDELEM

2022. szeptemberben a kiskereskedelem forgalmának volumene a nyers és a naptárhatástól megtisztított adatok szerint egyaránt 3,0%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Szeptemberben az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben 2,8%-kal csökkent, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 2,7, az üzemanyag-kiskereskedelemben 18,6%-kal emelkedett az értékesítés naptárhatástól megtisztított volumene. 2022. január–szeptemberben a forgalom volumene – szintén naptárhatástól megtisztított adatok szerint – 7,8%-kal nagyobb volt az előző év azonos időszakánál.

2022. szeptemberben az országos kiskereskedelem forgalma folyó áron 1457 milliárd forintot ért el. Az országos kiskereskedelmi forgalom 46%-a az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletekben, 36%-a a nem élelmiszer-kiskereskedelemben, 18%-a az üzemanyagtöltő állomások üzemanyag-forgalmában realizálódott.

2022. január – szeptemberben az előző év azonos időszakához képest, naptárhatástól megtisztítva a kiskereskedelem forgalmának volumene 7,8%-kal emelkedett. Az élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelemben 0,5, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 8,7, **az üzemanyag-kiskereskedelemben 26,9%-kal nőtt az értékesítés volumene.**

FOGYASZTÓI ÁRAK

2022. szeptemberben a fogyasztói árak átlagosan 20,1%-kal meghaladták az egy évvel korábbit. Az elmúlt egy évben a háztartási energia és az élelmiszerek ára emelkedett a leginkább. A fogyasztói árak egy hónap alatt átlagosan 4,1%-kal nőttek.

12 hónap alatt, 2021. szeptemberéhez viszonyítva az élelmiszerek ára 35,2%-kal emelkedett, ezen belül leginkább a kenyér (76,2%), a sajt (68,0%), a tejtermékek, valamint a vaj és vajkrém (66,3%), a margarin (61,2%), a száraztészta (60,2%), a tojás (53,7%) drágult. Átlag alatti mértékben, 22,4%-kal nőtt a sertéshús, 19,1%-kal a csokoládé, kakaó, 10,9%-kal a cukor, 5,0%-kal az étolaj ára. **A rezsicsökkentés szabályainak augusztus 1-jétől hatályos módosítása következtében a háztartási energia 62,1%-kal drágult. Ezen belül a vezetékes gáz ára 121,0, az elektromos energiáé 28,9%-kal nőtt. A palackos gáz ára 45,0, a tűzifáé 43,8%-kal növekedett. A tartós fogyasztási cikkekért 14,7,** ezen belül a konyha- és egyéb bútorokért 21,2, a szobabútorokért 20,1, az új személygépkocsikért 19,9%-kal kellett többet fizetni. **A szeszes italok, dohányárak átlagosan 13,2,** ezen belül a szeszes italok 16,5%-kal drágultak. Az állateledelek ára 45,5, a lakásjavító és -karbantartó cikkeké 27,7, a mosó- és tisztítószerké 24,8, a testápolási cikkeké 24,5, a járműüzemanyagoké 5,8%-kal lett magasabb. A szolgáltatások díja 8,2%-kal emelkedett, ezen belül a taxi 28,5, a lakásjavítás és -karbantartás 22,8, a járműjavítás és -karbantartás 20,5, a sport- és múzeumi belépők 16,6, a lakbér 12,6%-kal került többbe.

1 hónap alatt, 2022. augusztushoz viszonyítva a fogyasztói árak átlagosan 4,1%-kal nőttek. Az élelmiszerek 3,5%-kal drágultak, ezen belül az iskolai étkezés 13,5, a tojás 9,8, a vaj és vajkrém 8,3, a kenyér, valamint a tejtermékek egyaránt 7,6, a tej 5,2, az idényáras élelmiszerek (burgonya, friss zöldség, friss hazai és déligyümölcs) 4,7%-kal többbe, a csokoládé, kakaó 0,5%-kal kevesebbe került. A háztartási energia ára 59,2%-kal nőtt, a vezetékes gáz és az elektromos energia lakossági árának augusztus 1-jétől hatályos áremelése következtében (Tájékoztató). Ezen belül a vezetékes gáz 121,0, a tűzifa 32,7, az elektromos energia 28,9, a palackos gáz 14,0%-kal drágult. A testápolási cikkek 4,4, a mosó- és tisztítószerké 3,8%-kal kerültek többbe. A szolgáltatások ára átlagosan 0,1%-kal csökkent, a sport- és múzeumi belépők 3,2 és a testápolási szolgáltatások 2,7%-os drágulását ellensúlyozta az üdülési szolgáltatások – szezonális hatások miatti – 13,6%-os árcsökkenése.

2022. január–szeptemberben az előző év azonos időszakához képest a fogyasztói árak az összes háztartást figyelembe véve átlagosan 11,8, a nyugdíjas háztartások körében 11,9%-kal emelkedtek.

FOGLALKOZTATOTTAK

2022 szeptemberében a 15–74 éves foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 708 ezer fő volt.

A 2022. július–szeptemberi időszakban a foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 712 ezer főt tett ki, amely 49 ezerrel több, mint az előző év azonos időszakában.

2022. július–szeptemberben az egy évvel korábbihoz képest a hazai elsődleges munkaerőpiacon dolgozók száma 54 ezerrel és a külföldön dolgozóké 10 ezerrel nőtt, addig a közfoglalkoztatottaké 16 ezerrel csökkent.

A 15–64 évesek közül 4 millió 601 ezren minősültek foglalkoztatottnak, a korcsoportra jellemző foglalkoztatási ráta 74,6% volt. A férfiaknál a foglalkoztatottak létszáma 17 ezer fős növekedéssel 2 millió 439 ezer főt ért el, foglalkoztatási rátájuk 0,9 százalékponttal, 79,1%-ra nőtt. A nők esetében a foglalkoztatottak létszáma 24 ezerrel, 2 millió 162 ezer főre, a foglalkoztatási ráta 1,2 százalékponttal, 70,1%-ra emelkedett.

A fiatalok (15–24 éves) korcsoportjában a foglalkoztatottak száma 282 ezer fő volt, foglalkoztatási rátájuk 0,8 százalékponttal, 28,7%-ra emelkedett. Az ún. legjobb

munkavállalási korú (25–54 éves) népesség körében a foglalkoztatási ráta 0,9 százalékponttal, 88,3%-ra, míg az idősebb (55–64 éves) korosztályban 1,9 százalékponttal, 65,6%-ra emelkedett.

A 15–64 évesek körében a foglalkoztatás szintje a fővárosban volt a legmagasabb (79,4%), míg a legalacsonyabb érték (70,1%) Észak-Magyarországot jellemezte. A legjelentősebb növekedés a foglalkoztatási ráta értékében Dél-Dunántúlon (2,5 százalékpont) volt, míg Nyugat-Dunántúlon enyhe (0,1 százalékpont) csökkenés mutatkozott.

KERESETEK

2022 szeptemberében a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 504 100 forint, a kedvezmények figyelembevételével számolt nettó átlagkereset 347 500 forint volt. A bruttó átlagkereset 17,8%-kal, a nettó átlagkereset 18,4%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban. Az átlagkereset növekedéséhez főként a minimálbér és a garantált bérminimum emelése, valamint a már előre ütemezett és a pótlólagos béremelések járultak hozzá.

2022. szeptember a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete – a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezeteknél 504 100 forint, közfoglalkoztatottak nélkül számolva 513 200 forint volt.

A nettó átlagkereset kedvezmények nélkül 335 200, a kedvezményeket is figyelembe véve 347 500 forintot ért el.

A bruttó és a kedvezmények nélkül számított nettó átlagkereset egyaránt 17,8%-kal nőtt. A kedvezmények (valamint az adó- és járulégmentességek) figyelembevételével számított nettó kereset 18,4%-kal növekedett az előző év azonos időszakához viszonyítva. A rendszeres (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) bruttó átlagkereset 480 900 forintra becsülhető, ez 18,2 %-kal magasabb, mint egy évvel korábban.

A reálkereset 1,9%-kal csökkent a fogyasztói árak előző évhez mért, 20,1%-os növekedése mellett.

A bruttó kereset mediánértéke 409 200 forintot ért el, amely 17,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A kedvezmények figyelembevételével számított nettó kereset mediánértéke 284 900 forint volt, 19,2%-kal felülmúlta az előző év szeptemberit.

2022. január–szeptember a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete – a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezeteknél – **503 600 forint**, közfoglalkoztatottak nélkül számolva 514 300 forint volt.

A nettó átlagkereset kedvezmények nélkül 334 900, a kedvezményeket is figyelembe véve 347 000 forintot tett ki. A bruttó és a kedvezmények nélkül számított nettó átlagkereset egyaránt 17,5, a kedvezmények figyelembevételével számított nettó kereset 18,2%-kal nőtt az előző évhez képest. A jelentős mértékű növekedést elsősorban a honvédelmi és a rendvédelmi hivatásos állomány hathavi illetménynek megfelelő szolgálati juttatásának februári kifizetése (ún. fegyverpénz), az egyes előmeneteli rendszerekben előre ütemezett béremelések, valamint a minimálbér és a garantált bérminimum emelése magyarázzák.

A bruttó átlagkereset a pénzügyi és biztosítási tevékenységet végző ágban volt a legmagasabb (839 600 forint), a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén a legalacsonyabb (315 700 forint). A bruttó átlagkereset a teljes munkaidőben alkalmazásban álló férfiaknál 551 700, a nők esetében 456 900 forint volt, ez a férfiaknál 18,1, a nőknél 16,5%-os növekedést jelent egy év alatt. A rendszeres (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) bruttó átlagkereset 462 400 forintra becsülhető, 15,4%-kal magasabb az egy évvel korábinál.

A rendszeres bruttó átlagkereset a vállalkozásoknál 465 800, a költségvetésben 443 700, a nonprofit szektorban 492 500 forintot ért el, ami 14,0, 15,7, illetve 30,0%-os növekedést jelent az előző évhez viszonyítva. A nonprofit szektor átlagot meghaladó rendszereskereset-növekedéséhez hozzájárult, hogy 2021. augusztus elejétől számos oktatási intézmény, fenntartójának változása miatt, a költségvetési szektorból ebbe a szektorba sorolódott, így az év első felében még jelentős bázishatás érvényesült.

A reálkereset 5,1 %-kal nőtt a fogyasztói árak előző évhez mért, 11,8%-os növekedése mellett.

A bruttó kereset mediánértéke 396 200 forint volt, ez 15,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

A kedvezmények figyelembevételével számított nettó kereset mediánértéke 274 900 forintot tett ki, 16,7%-kal emelkedett az előző évhez képest.

BERUHÁZÁSOK

2022 III. negyedében 7,7%-kal nőttek a beruházások.

A fejlesztések volumene 2022 III. negyedében az előző év azonos időszakához viszonyítva 7,7, az előző negyedévhez képest – szezonálisan kiigazítva – 1,9%-kal emelkedett. **Az élénkülést a háztartások, illetve a vállalkozások dinamikus aktivitása eredményezte, miközben a költségvetés fejlesztései csökkentek.** A meghatározó súlyú feldolgozóipari, valamint az energiaipari és lakásberuházások növelték, a szállítás, raktározáshoz, továbbá a mezőgazdasághoz kötődő fejlesztések visszafogták a nemzetgazdasági beruházásokat.

A nemzetgazdasági beruházások szezonálisan kiigazított volumene az előző negyedévihez képest 1,9%-kal emelkedett. Ezen belül az építési beruházások szezonálisan kiigazított volumene 4,5%-kal nőtt, míg a gép- és berendezésberuházásoké 2,0%-kal csökkent.

2022 III. negyedében az előző év azonos időszakához képest:

A beruházási tevékenység volumene 7,7%-kal gyarapodott. Ezen belül a teljesítményérték csaknem kétharmadát képviselő építési beruházásoké 10, a több mint harmadát kitevő gép- és berendezésberuházásoké 3,3%-kal nőtt. A gépberuházásokon belül az importált gépek volumene bővült, míg a belföldi gyártásúaké csökkent.

A beruházási teljesítmény 56%-át megvalósító, legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások körében a fejlesztések volumene – számottevően – 10%-kal gyarapodott, amiben jelentős szerepet játszottak a külföldi érdekeltségű vállalkozások fejlesztései. Ugyanakkor **a beruházások 11%-át realizáló költségvetési szerveknél a teljesítmény mintegy tizedével esett vissza.** Miközben a központi közigazgatási szervek beruházásai jelentősen csökkentek, az önkormányzatok enyhén növelték tárgyeszköz-beszerzéseiket. Az egyéb (50 fő alatti vállalkozások, egyéni vállalkozások, nonprofit vállalatok, valamint a háztartások) kategóriába tartozók beruházási volumene 9,5%-kal emelkedett.

A beruházások volumenváltozása az egyes nemzetgazdasági ágakban eltérően alakult. A nemzetgazdasági beruházások legnagyobb részét (30%) képviselő **feldolgozóipar fejlesztései a III. negyedében nagymértékben (31%-kal) nőttek,** így ez a terület jelentősen segítette a beruházások volumennövekedését. Ez elsősorban a legnagyobb részarányú villamosberendezésgyártás területén a korábbi időszakokban elkezdett nagyszabású projekteknek köszönhető, de a növekedésben szerepet játszott a járműgyártás beruházásainak újbóli élénkülése is. A harmadik meghatározó súlyú élelmiszeripar fejlesztései is jelentősen meghaladták az egy évvel korábbit, ezzel szemben a fémfeldolgozási termékgyártás beruházásai csökkentek.

A második legnagyobb beruházónak számító, a nemzetgazdaság fejlesztéseinek ötödét megvalósító **ingatlanügyletek beruházási teljesítménye jelentősen, 17%-kal bővült**, köszönhetően elsősorban az együttesen kiemelkedő súlyú lakásépítések, illetve ingatlanfelújítások nagyarányú növekedésének.

A szállítás, raktározás beruházási volumenében folytatódott az előző negyedévre is jellemző **csökkenés (-7,2%)**, a kedvezőtlen teljesítmény mögött elsősorban az állami infrastrukturális fejlesztések mérséklődése állt.

A kereskedelem nemzetgazdasági ágban regisztrált **3,7%-os volumennövekedés** oka többek között a nagykereskedelemben tevékenykedő vállalkozások beruházási aktivitásának élénkülése.

A mezőgazdaság beruházási teljesítménye az elmúlt negyedévek jelentős bővülése után **5,7%-kal csökkent** az egyébként magas bázishoz képest, amiben szerepet játszott az is, hogy az állattenyésztéssel vagy növénytermesztéssel foglalkozó, nagyobb létszámú vállalatok mérsékelték fejlesztési ráfordításaikat.

A hatodik legnagyobb súlyú **energiaipar** nemzetgazdasági ágban jelentősen, mintegy **45%-kal emelkedett a beruházási teljesítmény**, elsődlegesen az állami beruházások magasabb tárgyidőszaki ráfordításai miatt.

VÁRAKOZÁSOK

A nagy nemzetközi szervezetek szeptemberben publikált frissebb becslései szerint az **OECD 6,0 százalékra emelte Magyarország idei gazdasági növekedési prognózisát az előző, júniusi jelentésben szereplő 4 százalékról, a 2023-ast azonban 2,5 százalékról 1,5 százalékra csökkentette**, ezzel összhangban az Európai Bizottság 5,5%-os, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) viszont 3,7 százalékhelyett 5,7 százalékra javította 2022. évi előrejelzését a magyar GDP növekedésével kapcsolatban, a Világbank pedig 4,7%-os növekedést vetít előre a magyar gazdaság vonatkozásában.

A **Pénzügyminisztérium** jövőbeli kihívások közé sorolta, hogy az orosz-ukrán konfliktus elmélyülése viszonylag magas államadósság és fiskális hiány közepette érte az európai gazdaságokat. Magyarország államadósságának szintje az uniós középmezőnyben van. A háború kitörése kedvezőtlenül hat a növekedési várakozásokra, különösen 2023-ban, és az energiahordozók drasztikus drágulása megborítja a fizetési mérleg egyenlegét. Középtávú teendők közé sorolta az energiahatékonysági beruházások végrehajtását, és a megtakarítások ösztönzését, amellyel mérsékelhető a fogyasztói árakra nehezedő nyomás. A hosszú távú adóstratégiában nem terveznek változást, a szükséges intézkedéseket már meghozták. Nincs a tervben a vállalkozások életét befolyásoló változtatás sem. Az extraprofitadó kivetetésekor, megvizsgálták a szektorok teherviselését, "a válságálló szektorok kapták a nagyobb terhet." A legtöbb extraprofitadó még nem érkezett be a költségvetésbe, így ennek a hatása még nem látható. Az államháztartási hiány újra csökkenő pályára áll 2023 végére. Az infláció tetőzése 2022 végére várható közel 20 százalékon, ezután radikálisan csökken. A külső egyensúly nagyrészt a fiskális hiány mérséklődésével fog javulni.

A legfontosabb gazdasági mutatók alapján sikeresen kezelte a kormány a válságperiódust, amely a járvánnyal kezdődött. Tavaly a GDP 7,1 százalékkal nőtt, az államháztartási hiány is közelít a 3 százalékos célérték felé, miközben a munkanélküliség rendkívül alacsony. Idén az első negyedévben 8 százalékos, az első félévben 6 százalék fölötti a GDP növekedése. A beruházási ráta tartósan az uniós élmezőnyben van, a magánszféra és a vállalatok hasonlóan aktívak, mint az állami beruházások szintje. A romló nemzetközi kilátások ellenére a hitelminősítők befektetésre ajánlott kategóriában tartották Magyarországot.

A **Magyar Nemzeti Bank** 2022 szeptemberi inflációs jelentése szerint a fogyasztói árak növekedési üteme éves összevetésben 15,6 százalékra emelkedett augusztusban.

A magas áremelkedést nagymértékben az élelmiszerek jelentős drágulása magyarázza, de a vállalatok a korábbi évek átlagánál számottevően nagyobb mértékű átárazása általánosan is megfigyelhető. Az energia-, nyersanyag- és élelmiszerárak emelkedése költségoldalról emelte a hazai inflációt, azonban a termelői árakban tapasztalt áremelkedés begyűrűzése a fogyasztói árakba már közel teljes. A lakossági energiaárak emelése 2022 szeptemberétől egy éven keresztül 2,5-3,0 százalékponttal emeli az inflációt. Szintén növeli a rövid távú inflációs prognózisunkat a történelmi léptékben is jelentős kiterjedésű aszály, aminek a becsült inflációs hatása az aszálykár mértékétől függően közel 1 százalékpont lehet. Ugyanakkor alacsonyabb infláció irányába mutat az egyes alapvető élelmiszereket és az üzemanyagokat érintő árstopok december 31-ig történő meghosszabbítása, a tavalyi év végi magas bázisok, valamint a csökkenő fogyasztási kereslet. Az infláció várhatóan az idei évben még emelkedik, növekvő trendje előrejelzésünk szerint rövid távon a korábban megfigyeltnél lassabb ütemben folytatódik, majd 2023 első felében egyre markánsabban jelentkezik a globális nyersanyagárak és a hazai fogyasztás csökkenésének árleszorító hatása. A fogyasztóiár-index 2022-ben 13,5–14,5 százalék között alakulhat. A külső konjunktúrához hasonlóan Magyarországon is a gazdasági növekedés lassulására számítunk, emellett az elmúlt negyedévekben végrehajtott jegybanki lépések és a magas bázisok szintén mérséklék az árak növekedését. A magyar fogyasztóiár-index csökkenése 2023 második felében felgyorsul, és 2024 első felében tér vissza a jegybanki toleranciasávba. Előrejelzésünk szerint a **fogyasztóiár-index 2023-ban 11,5–14,0 százalék, 2024-ben pedig 2,5–4,0 százalék között alakul.**

A [GKI](#) jelenlegi előrejelzése a szokásosnál is nagyobb bizonytalanság közepette készült, ráadásul a tendenciák megértését nehezíti a gazdasági folyamatok ideji, évközepe, törésszerű változása. A GKI 3,7%-ról 4,5%-ra emelte 2022. évi növekedési előrejelzését, miközben 2023-ra immár nem 2,7%-os növekedést, hanem 3,5% körüli visszaesést prognosztizál. A felülvizsgálatot a 2022. második negyedévi, vártnál gyorsabb növekedés, a látványosan romló egyensúly, valamint az egyre veszélyesebb világpolitikai és világ gazdasági helyzet, továbbá az évközi, 2023-ra is kiható, már meghozott és várható megszorítások indokolják. Emellett a GKI feltételezi a jelenlegi külső körülmények fennmaradását, az EU-transzferekhez való lassú, de legalább részleges hozzáférést. Míg idén a fogyasztás 7,5%-kal emelkedhet, jövőre már 3,5-4%-os visszaesés várható, a beruházások pedig az ideji stagnálás után kétszámjegyű mértékben csökkenhetnek. A munkanélküliség az ideji 3,5%-ra csökkenés után jövőre a 2021. évinél is valamivel magasabb, 4,3% körüli lesz. A GKI jelentősen, 14,5%-ra emelte ideji, s 16% körüli jövő évi inflációs előrejelzését; 2023 második felében azonban már az infláció gyors, 10% körüli történő esésére számít. A GDP-arányos államháztartási hiány a jelenleg tervezettnél magasabb, 6,5, illetve jövőre 5% körüli lesz, a GDP-arányos finanszírozási szükséglet pedig még az EU-transzferek kezdődő beérkezése esetén is vészesen magas, 5, illetve jövőre 3,5-4% lesz. Ez szükségképpen a külföldi adósságállomány fenyegető mértékű emelkedését okozza. A kormányzat az EU jogállamisági követelményeit és a kényszerű megszorítást technikai kérdésként, az államközpontú magyar modell keretében végrehajtható feladatként értelmezi, így egyelőre sem a versenyképességben, sem a társadalompolitikában nem várható érdemi változás.

A [Nemzetközi Valutaalap](#) az IMF szerint gyülekeznek a viharfelhők, hiszen a globális gazdaság továbbra is komoly kihívásokkal néz szembe, amelyeket három elhúzódó erős hatás alakít, mint az orosz invázió Ukrajnában, a tartós és egyre szélesedő inflációs nyomás okozta megélhetési válság, valamint a kínai gazdasági növekedés lassulása.

Az IMF szerint 25 százalék az esélye annak, hogy idén a globális gazdaság növekedése két százalék alá lassul. A globális gazdaságnak közel egyharmada jövőre zsugorodik majd, míg a három legnagyobb gazdaság – az Egyesült Államok, az Európai Unió és Kína – továbbra is gyengén szerepel.

A JELENTÉS SZERINT A NEHEZE MÉG HÁTRAVAN: SOKAKNAK 2023 A RECESSZIÓT HOZZA.

Az IMF szerint továbbra is erőteljesen destabilizálja a globális gazdaságot az Ukrajna elleni orosz invázió, amely energiaválsághoz vezetett Európában, ez pedig jelentősen megemelte a megélhetési költségeket és visszafogja a gazdasági aktivitást, továbbá a konfliktus megemelte az élelmiszerárakat a világpiacra. A valutaalap szerint számos feltörekvő piac esetében az erős dollár komoly kihívásokat okoz a dollár jelenleg a kétezres évek kezdete óta a legmagasabb szinten van. Az IMF jelentése szerint az energia- és az élelmiszerválság miatt, amely párosul a szélsőséges nyári hőmérsékletekkel, szerintük olyan további intézkedésekre van szükség, amelyek képesek elhárítani a katasztrofális éghajlatváltozást. Az IMF a fejlett gazdaságokra a tavalyi 5,2 százalékos növekedés után az idei évre 2,4 százalékos GDP-növekedést jelez, 0,1 százalékponttal kisebbet a júliusban becsülnél. A jövő évi növekedés várhatóan 1,1 százalékos lesz, 0,3 százalékponttal mérsékeltebb a júliusban vártnál.

Javította, azonban a magyar gazdaság idei teljesítményére vonatkozó előrejelzését 3,7 százalék helyett 5,7 százalékos növekedés várnak Magyarországon idén, jövőre pedig a háborús válság ellenére is 1,8 százalékos gazdasági növekedésre számít a Valutaalap Magyarországon.

Az [Európai Bizottság](#) előrejelzésében az erős első félév után egy sokkal nagyobb kihívást jelentő időszakba lépett az EU gazdasága. Az Ukrajna elleni orosz agresszió által kiváltott sokkhatás csökkenti a globális keresletet, és felerősíti a globális inflációs nyomást. A háborúhoz való földrajzi közelsége és az orosz gázimporttól való erőteljes függése miatt az EU egyike azoknak a fejlett gazdaságoknak, amelyek a leginkább ki vannak téve a háború hatásainak. Az energiaválság csökkenti a háztartások vásárlóerejét, és mérsékli a termelést. A gazdasági hangulat kifejezetten borúsabb lett. Mindennek eredményeként, bár a 2022-es növekedési adatok várhatóan jobban alakulnak az előrejelzéseknél, a 2023-as kilátások sokkal kedvezőtlenebbek a növekedés szempontjából, és pesszimistábbak az infláció tekintetében, mint az Európai Bizottság nyári időközi előrejelzésében.

Magyarország gazdasága 2022 második negyedévében is megőrizte a lendületét, a GDP 1,1%-kal nőtt az előző negyedévhez képest. Ugyanakkor romlottak a bizalmi indexek, és a havi adatok a fogyasztás, a lakásügyletek, az építőipari tevékenység és a hitelezés visszaesésére utalnak. A magasabb infláció és energiaárak, valamint a szigorúbb finanszírozási feltételek a következő negyedévekben várhatóan visszafogják majd a gazdasági tevékenységet, **a reál-GDP növekedése pedig a 2022. évi 5,5%-ról 2023-ra 0,1%-ra fog lassulni, ahonnan 2024-ben is csak 2,6%-ra emelkedik vissza.** A költségvetési politika a várakozások szerint enyhíti a háztartások jövedelmének csökkenését, és hozzájárul a gazdasági visszaesés elkerüléséhez, de ennek tartósan magas költségvetési hiány lesz az ára.

VÁLOGATÁS A LEGFRISSEBB AKTUÁLIS TANULMÁNYOKBÓL

<https://www.gki.hu/wp-content/uploads/2022/09/Sajtoosszefoglalo-2209.pdf>

Magyarország 2022. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA:

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/nrp_2022_hu_.pdf

Az Unió források kifizetésének feltételül leírt [17 pont](#)

GVI Gazdasági Tájékoztató:

<https://gvi.hu/kutatas/686/jelentosen-romlo-uzleti-helyzet-bizonytalan-varakozasok-az-mkik-gvi-2022-oktoberi-vallalati-konjunkturfelvetelenek-eredmenyei>

Az MNB Inflációs jelentése:

<https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir-digitalis-15.pdf>

Az IMF előrejelzése:

<https://www.imf.org/en/Countries/HUN#whatsnew>

Az OECD előrejelzése:

<https://www.oecd.org/newsroom/gdp-growth-third-quarter-2022-oecd.htm>

<https://ado.hu/cegvilag/rontotta-a-magyar-gazdasag-jovo-evi-novekedesi-elorejelzeset-az-oecd/>

A Világbank előrejelzése:

<https://www.napi.hu/nemzetkozi-gazdasag/vilagbank-kelet-kozep-europa-azsia-novekedes-magyarorszag.760935.html>

